

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

משטר מדינת ישראל - 56103

תאריך עדכון אחרון 14-03-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אסף שפירא

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Assaf.Shapira1@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שני, 10:30-11:30, חדר 4308

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס נועד להקנות לסטודנטיות היכרות עם המערכת הפוליטית בישראל, הבנה של הרקע לצמיחתה וכלים לניתוח תופעות ואירועים שהתרחשו לאורך השנים. במהלכו נלמד, בין השאר, על ההיסטוריה הפוליטית של מדינת ישראל, על רשויות השלטון ועל מוסדות פוליטיים מרכזיים נוספים. במסגרת הקורס ננתח סוגיות פוליטיות נבחרות וננסה לאפיין באמצעותן את המערכת הפוליטית בישראל.

מטרות הקורס:

1. ידע והבנה בסיסיים של המערכת הפוליטית בישראל;
2. הכרת הכללים החוקיים, המוסדיים וההיסטוריים המנחים את פעולות רשויות המדינה;
3. יכולת להבין ולנתח את אירועים פוליטיים בהקשרים שונים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להכיר מוסדות, מאורעות מכוננים והכרעות פוליטיות שמעצבים את המערכת הפוליטית של מדינת ישראל;
2. לנתח תהליכים פוליטיים והיסטוריים בסיוע מקורות שונים;

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיונים, עבודה ומבחן.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שורשי הדמוקרטיה הישראלית
הבחירות לכנסת, שיטת הבחירות
הכנסת ועבודתה
הממשלה ונשיא המדינה
המפלגות
דפוסי השתתפות בבחירות
ייצוגיות פוליטית
חוקי היסוד והרשות השופטת
שירות המדינה
השלטון המקומי
הערכת הדמוקרטיה הישראלית

חומר חובה לקריאה:

שיעור מספר 2 (16.3.22): גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 21-64
מגילת העצמאות
פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948

שיעור מספר 3 (23.3.22): גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 522-538, 547-549
חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969
תוצאות הבחירות לכנסת ה-24

שיעור מספר 4 (30.3.22):
גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 155-208.
חוק יסוד: הכנסת
חוק הכנסת, התשנ"ד-1994
מתוך אתר הכנסת:
החקיקה שלבי ס
בכנסת שדלנים ס
הכנסת בסיעות ומיזוג פילוג ס

שיעור מספר 5 (6.4.22):
גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 131-154, 209-238.
חוק הממשלה, התשס"א-2001
חוק יסוד: הממשלה
חוק יסוד: נשיא המדינה
מתוך אתר הכנסת: ממשלות ישראל

שיעור מספר 6 (27.4.22):
גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 475-521.
חוק המפלגות, התשנ"ב-1992
חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

שיעור מספר 7 (11.5.22): חומרי הקריאה מהשיעור הקודם

שיעור מספר 8 (18.5.22):
גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 543-562.
קניג, עופר, 2021. "דפוסי הצבעה: 2021 לעומת 2020", אתר המכון הישראלי לדמוקרטיה.

שיעור מספר 9 (25.5.22):
קניג, עופר וחן פרידברג, 2020. "האם הכנסת משקפת את החברה הישראלית? תמורות בפערי ייצוגיות, 1977-2019", עיונים (33): 247-279.

שיעור מספר 10 (1.6.22):
גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 76-126, 287-304.
חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו
חוק יסוד: חופש העיסוק
בג"ץ ברגמן - בג"צ 98/69 אהרון ברגמן נ' שר האוצר ואח'

שיעור מספר 11 (8.6.22):
גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 69-71.
שפירא, אסף 2019. "מינויים לתפקידים בכירים בשירות המדינה והפיקוח עליהם", אתר המכון
הישראלי לדמוקרטיה
חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959

שיעור מספר 12 (15.6.22):
גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 358-393. באנגלית: 396-391, 183-195.

שיעור מספר 13 (22.6.22):
• Freedom House, 2021. "Freedom in the World 2021: Israel"

- חומר לקריאה נוספת:
לעבודת אמצע הקורס:
ומצעים בחירות, מפלגות על פירוט: לדמוקרטיה הישראלית המכון אתר מתוך ס
בישראל הפוליטית המערכת, ובלאנדר נור-גל: מתוך רלוונטיים פרקים ס
הישראלי המכון (ירושלים) 2021-1992 בישראל המפלגות. 2022, רהט וגדעון עופר, קניג ס
לדמוקרטיה), טיוטה.
(הפתוחה האוניברסיטה: אביב-תל) בישראל המפלגות. 1997, בנימין, נויברגר ס
• Hazan, Reuven Y., 2021. "Parties and the Party System of Israel," in: Reuven Y.
Hazan, Alan Dowty, Menachem Hofnung, and Gideon Rahat (eds.), *The Oxford
Handbook of Israeli Politics and Society* (New York: Oxford University Press, pp.
351-366.
• Shapira, Assaf and Gideon Rahat, 2021. "Electoral Behavior in Israel," in: Reuven
Y. Hazan, Alan Dowty, Menachem Hofnung, and Gideon Rahat (eds.), *The Oxford
Handbook of Israeli Politics and Society* (New York: Oxford University Press).

מרכיבי הציון הסופי:

מידע נוסף / הערות:
סילבוס מעודכן ומפורט כולל נושאי עבודות יופיע במערכת מודל